

Zyýada dünýäli suratkeş

Category: Kitapcy, Şekillendirish we heýkeltaraşlyk sungaty
написано kitapcy | 22 января, 2025

Zyýada dünýäli suratkeş ZYÝADA DÜNÝÄLI SURATKEŞ

Ata-babalarymız sungata keramatly zat hökmünde garapdyrlar. Aýdaly, halyçylyk, zergärçilik ýa-da bolmasa, neçjarçylyk... Asyrlardan-asyrlara aşyp, biziň günlerimize gelip ýeten bu ugurlaryň hersi özboluşly aýratynlygy, gözelligi bilen tapawutlanýar. Täze Galkynyş zamanasynda milli sungatymyz özüniň many-mazmuny, ýokary hilli derejeliliği bilen has-da baýlaşýar. Şeýle sungatlaryň biri-de nakgaşylykdyr.

Grek filosofy Platonyň: «Sungat hakykatyň täzededen gaýtalanmasydyr» diýip belleýsi ýaly, ajaýyp tebigatyň reňk bezegleri, beýik-beýik dag gerişleri, topbak-topbak gök asmanyň keşbine, gül-gülälekli al-ýasyl meýdana göz aýlanyňda özüne çekiji täsiri duýmak bolýar. Elbetde, bu ajaýypliklary hem görmegi, hem duýmagy başarmak, wasp etmek sungat adamsyna başardýar. Sebäbi sungat adamlarynyň ýürek duýgularы örän ince bolýar.

Nakgaşylyk sungatynда hem dürli temalary suratlandyryp bolýar. Ýagny suratkeş öz işiniň üsti bilen içki duýgusyny beýan edip bilyär. Onuň köňül işi özboluşly bir dünýä. Şeýlelikde, nakgaşylykda peýzaž žanry emele gelýär.

Aýratyn ynlas hem zehin siñdirilip döredilen her bir sungat eseri bolsa hemmeleriň ünsüni özüne çekýär. Haçan-da sungat eserine syn edýän adam şol eserden ruhy lezzet alyp bilse, beýan edilen wakalary yzarlap bilse, onda şol eserde aýratynlyk bar. Onda suratkeşin zähmeti ýerine düşüpdir diýip hasap edilýär.

Suratkeşler birleşiginiň agzasy, balkanabatly Hydry Amangeldiyew hem döredilýän her bir eserine ýüregine berip işleyänleriň biri. Suratkeşin tebigatdan ylham alan döredijiliği bilen tanyş bolanyňda ýagly reňkler bilen suratlandyrylan şekilleriň gözelligi täsin röwüşde öwşün atýar. Dürli reňkleriň sazlaşygyndaky bu şekilleriň her biri

türkmen tebigatynyň ajaýypligyny, nesilden-nesle geçip gelýän däp-dessurlarymyzyň şatlyk-şagalaňyny suratlandyryp, kalplarda täsir galdyrýar. Kämil ussadyň «Awaza. Akmaýa», «Çarlak owazlary», «Dag bürgüdi», «Ýasga köli», «Hazaryň kenarynda», «Awaza», «Hazar tolkunlary», «Daglaryň mukamy», «Perişde», «Parawbibi», «Täze gözellik» we başga-da birnäçe eserleriň düýp özeninden ata Watanymyzyň ajaýypligы, türkmen milletiniň ruhubelentligi ýaly çuň manyly oý-pikirler eriş-argac bolup geçýär.

Hawa, durmuşda bir hakykat bar. Döredijiliğin çäginde bolmaýsy ýaly, kämilleşmeliň çägi bolmaýar. Ýagny hemise ösmeli, kämilleşmeli. Şu günler altmyş ýasu arka atyp barýan halypa ajaýyp zamanamyz bilen deň gadam urýar. Ussat suratkeş özuniň naýbaşy eserleri bilen diýarymyzyň toýdur baýramlary mynasybetli geçirilýän sergilere yzygiderli gatnaşýar. Bu barada ol şeýle diýýär.

— Halkomyzyň uludan tutýan toý-baýramlarynyň her biri özboluşly sungat eserine meñzeýär. Bu pursatlar kalba ýakyn bolup, ruhuňa lezzet paýlaýar. Her bir döredijilik adamy bolsa ilhalar, kämil eseri döretmek bilen, ynsan ruhuny baýlaşdyrmaga öz goşandyny goşýar. Şol eseriň, hakykatdanam, kämil bolmagy üçin mydama gözlegde bolýar. Enşalla, geljekdede owadan, özboluşly, milllige ýugrulan eserleri döretmek bilen, milli medeniýetimiziň has-da gülläp ösmegi üçin öz goşandymyzy goşarys.

Hawa, sada göwünli suratkeş döredijilik barada özuniň köňül joşgunyny beýan etmek bilen, 2011-nji ýylyň aprel aýynda Türkmenistanyň Medeniýet we teleradioýaýlymlar ministrliginiň çeperçilik sergiler müdirliği tarapyndan altmyl ýaş toýy mynasybetli guraljal şahsy sergisine çagyry(dy)dy.

Biz hem suratkeşe sungat äleminde uly üstünliklere ýetmegini, türkmeniň milli sungatyny ýokary derejelere çykarmak ýaly jogapkärli hem hormatly işlerde at-abraý gazanmagyny arzuw edýärис. Ýogsa-da, ýene bir bellemeli zat, türkmende: «Ata kesbini dowam etdirýän adamyň döwleti zyýada bolar» diýilýär. «Ata kesbi – oglal halal» diýleni bagt ahbetin! Halypa suratkeşini ogly Döwran hem bu käre ýykgyň edýär. Diýmek, bu

maşgalanyň döwleti zyýada bolup, ata kesbi dowam edýär. Onsoň bu bagtyýar maşgala «zyýada dünýäñiz dowamly bolsun» diýmek bilen, okyjylara syn etmek üçin özünde nazaryň egleýän sungat eserlerini hödürläýmek galýar.

Güljahan GOÇUMOWA,
žurnalist. Şekillendirish we heýkeltaraşlyk sungaty